

SVOBODNA SLOVENIJA

LETO (AÑO) LII (46)

Štev. (Nº) 39

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES

30 de septiembre - 30. septembra 1993

Krščanski demokrati Slovenkam in Slovencem spomenica Tabora 1993

Še ne leto po zadnjih volitvah na Slovenskem nekatere stranke že postavljajo vprašanje izrednih volitev in političnih kriz. Krščanski demokrati menimo, da zanje ni potrebe, ne denarja in ne časa.

Sloveniji je potrebna koalicija v sebi trdnih, strpnih in razumnih partnerjev. Sami o sebi smo to v zadnjih letih večkrat dokazali. Ker smo bili vedno demokratični navznoter, smo bili nerazdružljivi navzven. Zato se tudi zavedamo pomena združevanja. Naj prijatelji in istomisleči ne zapadejo nezdržljivosti!

Danes je čas za odločna dejanja, posebej na področju gospodarstva. Vzpo-
buditi je potrebno razvojno razmišljanje v gospodarstvu in v družbi nasploh. Osnovo za vzpostavitev tržnega gospodarstva vidimo v hitro in pravilno izpeljani privatizaciji. Krščanski demokrati smo lahko ponosni, da smo že s prvo demokratično vlado postavili temelje privatizacijskemu procesu, v novem parlamentu pa se zavzeli za obračunavanje z divjimi privatizacijami, kadarkoli so se že zgodile. Z začetkom izdajanja lastninskih certifikatov v tej jeseni stopa Slovenija v obdobje pomembno za vse njene državljane, ki bo vodilo v gospodarsko stabilnost, rast in nove naložbe domačih in tujih podjetnikov. Sprejeti sistem privatizacije in brezplačna razdelitev delnic z denacionalizacijo vsaj formalno predstavlja oblikovanje približno enako startne osnove za vse državljane. V tem denacionalizacija ni samo poprava krivic, ampak dejavnik ekonomskega reda, ki vrača lastninska razmerja v dobo pred brezpravnim neredom revolucije. Neupravičeno bogatenje že bogatih in ubožanje ubožnih je moč preprečiti z državno podporo novim, mladim podjetjem, podjetniškim in obrtniškim zadrugam. Država naj podpira tiste, ki mislijo razvojno in dolgoročno. Prepričani smo, da je vsem zaposlenim več do nove gospodarske rasti in s tem srečnejšega življenja v prihodnjih letih, kot pa do logike kupovanja miru s plačami, ki jih narodno gospodarstvo ne zmore. Vsak realni gospodarski program mora za izhodišče jemati kriterije, ki jih za vstop postavljajo evropske integracije.

Kmetijstvo vidimo kot enakopraven del narodnega gospodarstva, pa tudi kot pomemben pozitivni demografski in ekološki dejavnik. Kmetijska politika države, ki se želi v bližnji bodočnosti najtesneje povezati v skupni evropski gospodarski prostor pa na čelo postavlja eno besedo: kakovost. Izvozne spodbude gredo visokakovostnim kmetijskim pridelkom; državne podpore in davčne olajšave visokogorskim kmetijam; ugodna razvojna posojila kmetu, ki si delovno mesto zagotovi sam, na svoji zemlji. Zadružniška pobuda naj zaobide težave z odkupnimi cenami in naredi kmečko delo privlačnejše.

Slovenke in Slovenci potrebujejo za ustvarjanje mir in stabilnost. Naj nam zadoščenja ne ustvarjajo škandali sami, ampak njihovi epilogi pred sodnimi organi. Najboljša zagotovila za to so dobro delovanje državnih organov, svoboda civilne družbe in soočenje tudi s preteklostjo. Sodstvo naj postane zares neodvisno — tudi od svoje odvisne preteklosti. Naj ne toži pred javnostjo o ogroženosti neodvisnosti, temveč naj si s svojim delom pridobi zaupanje iste javnosti. Naj ustvarjalnega ozračja ne motijo spomini na enopartijske zборе v letih revolucije. Državljanstvo in nacionalno zavest naj nam krepi raje misel na to, da smo se po dolgih letih brez sramu zopet postavili v vrste demokratičnih držav, ki spoštujejo človekove pravice in demokratične svoboščine; misel na to, da smo se zares prvič v zgodovini enakopravno postavili ob bok narodom sveta s svojo nacionalno državo.

Krščanski demokrati se zavedamo omejene moči politike. Brez državljan-
ske in človeške zavesti ni moč priti do dna aferam, prekupčevanju z orožjem, ne doseči neodvisnosti sodstva, niti ne izboljšati gospodarskih in življenjskih razmer. Zato računamo na civilno družbo, na dobro voljo vseh, ki želijo dati osebni prispevek k projektu Slovenija. Krščanski demokrati smo zraven!

Ne postavljamo se ob bok starim in novim samozvanim voditeljem ljudskokrščanske demokratske usmeritve. Kot legitimni nasledniki Slovenske ljudske stranke smo edina slovenska stranka s stoletno kontinuiteto. Smo dediči stranke s katero smo se združili, ki je v svojih najboljših časih bila deležna skoraj plebiscitarne podpore Slovencev in bila na čelu njihovih prizadevanj po samostojnosti; stranke, ki se je že davno izkazala s svojim gospodarskim in socialnim programom. Tudi danes imamo razloge, da računamo na zupanje in široko podporo državljanov Slovenije.

Za simpatije vseh Slovenk in Slovencev ter državljanov Slovenije, za glasove volivcev različnih osebnih prepričanj se bomo borili s svojim delom v parlamentu in v vladi, v občinah, mestih in vaseh — z delom, katerega sadovi so namenjeni tudi tistim, ki niso dali svojega glasu za nas.

Krščanski demokrati, zbrani na Taboru '93

V Bohinju, 5. septembra

Izjava za javnost, prebrana na taboru SKD v Bohinju

SKD nasprotujemo proslavljanju t. i. Kočevskega zbora oz. „Zbora odposlancev slovenskega naroda“.

1. Trdimo, da ti „odposlanci“ niso bili izvoljeni, zato niso mogli predstavljati slovenskega naroda. Kočevski zbor je bil zbor delegatov revolucionarnega gibanja, ki je izkoristilo pripravljenost slovenskih ljudi za boj proti okupatorju za izvedbo revolucije in prevzem oblasti. Po prevzemu oblasti je vzpostavila stalinistično diktaturo in uvedla popolnoma totalitaran sistem ter odpravila vsako svobodo, tako politično, kulturno, gospodarsko in versko. Prepričani smo, da je ogromen del udeležencev NOB iskreno verjel v pravilnost svojega boja proti tujemu zavojevalcu, medtem ko je Komunistična partija kot organizator in voditelj narodnoosvobodilnega gibanja zasledovala cilj, ki ga je tudi uresničila: prevzem oblasti in uvedba partijske diktature.

2. Po več kot štirih desetletjih vladanja se je Partija deklarativno izrekla za demokratičen sistem; opredelila se je za politični pluralizem, tržno gospodarstvo in pluralizem lastnine. Torej se je odrekla temeljnemu cilju revolucije: diktature proletariata (=enopartijski sistem) socializacija kapitala, plansko gospodarstvo. S tem je dejansko priznala, da je bila revolucija zgrešeno dejanje, velika zabloda. Torej je to tudi priznanje, da so imeli prav tisti, ki so se revoluciji uprli ter so bili do tega upravičeni.

3. Če bi politične skupine, ki so izšle in nasledile takratno vladajočo in edino dovoljeno partijo (in se še nedolgo tega sklicevale na kontinuiteto Čebina) to tudi eksplicitno priznale in izjavile, da bi bil to odločujoč prispevek k narodni spravi.

4. Resnični Zbor odposlancev slovenskega naroda je bil šele po prvih demokratičnih volitvah v Skupščino Republike Slovenije leta 1990. Ta dogodek zasluži spomin in praznovanje.

Iz govora predsednika SKD Lojzeta Peterleta na taboru v Bohinju, 5. septembra

Kot smo odgovorno prevzeli vodenje prve demokratične slovenske vlade, ki je speljala projekt osamosvajanja in je morala pasti zaradi uspehov, ne zaradi nedela, smo se na podlagi programa in pogodbe vključili v tretjo slovensko vlado po volitvah, ki so utrdile položaj v slovenski politiki.

Vstop SKD v vlado je stabiliziral slovenski politični prostor, uravnotežil samo vlado in naletel na dobre odmeve tudi na tujem. Gotovo bi bilo prijetneje nastopati iz opozicije in opozarjati vlado na tisoč še odprtih vprašanj ter čakati na to, da se kaj zlomi. Nam ne gre za prijetnost, ampak za rezultate, ki pa jih je mogoče doseči samo s trdim delom. Želimo se izkazati na borišču z vrednotami, vizijami in projekti, predvsem pa soodgovornim uresničevanjem skupnih nalog.

V koaliciji smo načelni in formalni. Zavezani smo samo podpisnemu. V koalicijski pogodbi ni člena o odpuščanju grehov ne starih, ne novih. V koaliciji bomo vztrajali toliko časa, dokler bomo lahko uresničevali dogovorjeni program. Podpiramo vsako vladno spremembo, ki bi lahko vodila k hitrejšemu uresničevanju vladinega programa.

Zelo sem vesel, da SKD po združitvi z zgodovinsko SLS nadaljuje svojo združevalno vlogo in da lepo napreduje začeto združevanje z narodnimi demokrati. Normalno je, da poteka združevanje od jedra proti robu, ne pa narobe. Hrabrijo nas znamenja upanja, da se bo temu procesu vendar pridružila SLS, s katero nas

družijo iste vrednote, večkrat enaki cilji in projekti, pa tudi isti nasprotniki, ki si želijo, da do te najbolj naravne in pričakovane združitve ne bi prišlo. Menda je jasno, da je ločenost SKD in SLS v interesu predvsem starih političnih sil. Zdrave politične prihodnosti Slovenije si ne moremo predstavljati brez močne stranke ljudsko krščansko demokratske smeri z močnim socialnim poudarkom.

Dragi prijatelji, SKD smo stranka samozavesti, dela in dolgoročnosti. Na zadnjih volitvah nismo pripovedovali pravljic ali obljubljali nemogoče. Opozarjali smo na pomembnost vrednot, čeprav se je marsikomu zdelo, da govori v prazno. Še naprej si ne predstavljamo našega dela brez utemeljenosti na vrednotah, kot so vzajemnost, pravičnost, resnicoljubnost.

Informacije iz Slovenije

Vlada je sprejela uredbo o renominaciji državnega proračuna, ki bo s tem višji za skoraj 21 milijard tolarjev. Polovico tega povečanja bo namenjen za socialno in politiko zaposlovanja, nekaj za plače v državnih organih, nekaj pa tudi za odkup pšenice. Hkrati je vlada imenovala Janka Deželaka za novega direktorja agencije za sanacijo bank in hranilnic, zunanji minister Lojze Peterle pa je sporočil, da je vlada imenovala člane slovenskega dela mešane komisije za določitev meje med Slovenijo in Hrvaško.

Celjska teharska komisija je na zadnji seji posebno pozornost namenila dokumentaciji za spominski park. Čeprav je celjski izvršni svet o tem sprejel sklep že maja, se do danes ni premaknilo nič. Zato je komisija pozvala občinsko vlado, naj do začetka oktobra stori vse potrebno za izdajo lokacijske dokumentacije in za izvedbo načrtovanega projekta.

Slovenski premier dr. Janez Drnovšek se je udeležil seje upravnega odbora Gospodarske zbornice Slovenije, na kateri so se pogovarjali o sedanjih gospodarskih vprašanjih in izhodiščih gospodarske politike v prihodnjem letu. Na seji sta bila tudi finančni minister Mitja Gaspari in minister za ekonomske odnose in razvoj dr. Davorin Kračun. Dr. Drnovšek je povedal, da se vlada zaveda težav, ki zaradi visoke javne porabe in znižanega družbenega proizvoda tarejo gospodarstvo. Sprememba davčnih virov naj bi v prihodnjem letu odločilneje prispevala, da se bodo viri financiranje proračuna spremenili in zmanjšal pritisk na ceno dela. Napovedal je, da bo razprava med proračunskimi porabniki to jesen izjemno vroča.

Finančni minister Mitja Gaspari je na tiskovni konferenci predstavil nadaljevanje davčne reforme. Še letos naj bi parlament sprejel zakon o davkih na motorna vozila, ki naj bi jih plačevali ob registraciji. Ta davek bo razmeroma visok, saj naj bi ob vrednosti novega avtomobila 18.000 mark in z manj kot 2000 cm³ delovne prostornine znašal ob prvi registraciji kar 360 mark, potem pa bi se postopno nižal. Med novimi možnimi viri je tudi davek na premoženje, sem pa poleg avtomobilov spadajo nepremičnine, od stanovanj do vikendov in jaht. Reforma posrednih davkov bo po besedah finančnega ministra vključevala tudi uve-

Obiska v OZN in ZDA

Predsednik slovenske vlade dr. Janez Drnovšek je na enotedenskem obisku v Združenih državah Amerike, kjer se bo udeležil 48. zasedanja Generalne skupščine Združenih narodov. Na obisku v Združenih državah pa je tudi zunanji minister Lojze Peterle, ki bo obiskal tudi Slovence na zahodni obali. Ameriška zvezna država Ohio bo še ta mesec začela pošiljati Sloveniji več kot 64 medicinskih pripomočkov in opreme vredne 20 milijonov dolarjev. To so povedali v Clevelandu med sestankom, ki sta ga imela slovenski zunanji minister Lojze Peterle in veleposlanik Petrič z guvernerjem Ohio Georgom Voinovichem. Na sestanku z guvernerjem, ki je po materi slovenskega rodu, so se sicer pogovarjali o utrjevanju vezi med Ohiom in Slovenijo. S tem pogovorom je slovenski zunanji minister končal obisk v Cleveland in nadaljeval pot v Chicago, kjer se pogovarja z ameriški poslovniki slovenskega rodu.

dbo davka na dodano vrednost ter preobrazbo carin in uvoznih davkov. Z davkom na dodano vrednost naj bi nadomestili sedanji prometni davek in se tako približali davčni politiki, kakršno imajo v razvitih tržnih gospodarstvih. S tem pa bi po njegovem mnenju tudi znižali obremenitve gospodarstva.

V torek, 28. septembra je začela prva jesenska seja državnega zbora, na kateri so poslanci obravnavali vrsto pomembnih tem. Po poslovniku so uvrstili na dnevni red kar 52 točk. Med pomembnimi temami je zagotovo sprememba ustavnega zakona, pa tudi predlogi zakonov v visokem šolstvu, prisilni poravnavi, stečaju in likvidaciji, o družinskih prejemkih in parlamentarni preiskavi. Seveda pa poslanci v prvem jesenskem zasedanju niso mogli mimo številnih afer, obravnavali bodo mestno poročilo preiskovalne komisije o sumu zlorabe javnih pooblastil v poslovanju podjetij HIT.

V Rimu se je sešla slovensko italijanska gospodarska komisija. Poročila pravijo, da je prišla slovenska stran na pogovore celovito pripravljena, italijanska pa precej manj, vendar so se Italijani v gospodarskih odnosih s Slovenijo pripravili pogovarjati prav o vsem. Slovenska stran je opozorila na preveliko negativno razliko med uvozom in izvozom, ki je predvsem posledica padanja vrednosti italijanske lire in izrazil željo po obnavljanju goriškega in tržaškega sporazuma o blagovni menjavi, ker so za to zainteresirani gospodarstveniki na obeh straneh meje.

Slovenska delegacija je uspešno sodelovala na konferenci interparlamentarne unije v Canberri. Slovenijo so namreč soglasno sprejeli v takojimenovano skupino 12 plus, v kateri so predvsem evropske in razvite neevropske države. Gre za pomembno geopolitično skupino, ki pogosto odločilno vpliva na delo in potek konferenc. Vodja slovenske delegacije Zoran Thaler je postal tudi član odbora interparlamentarne unije.

Ministrstvo za obrambo je vložilo kazensko ovadbo proti odgovornemu uredniku tednika Mladina Robertu Botteriju zaradi članka, v katerem je zapisano, da je Hasan Čengić, pooblaščen nabavljalec orožja za bosansko vlado, prek posrednika navezal stike z Janezom Janšo in Ludvikom Zvonarjem, šefom logistike pri obrambnem ministrstvu.

Čengić je po trditvah iz tega članka zahteval, naj obrambno ministrstvo dostavi orožje za potrebe bosanske vojske na določene lokacije. Ministrstvo naj bi zahtevi ugodilo in za logične storitve zaračunalo 1,7 milijona dolarjev. Ministrstvo trdi, da ni nikoli sklepalo nobenih poslov s Hasanom Čengićem.

Urad za priseljevanje in begunce je v ponedeljek, 27. septembra začel s popisovanjem vseh oseb, ki so prebežale v Slovenijo zaradi napada na Bosno in Hercegovino. Vsi tisti, ki nimajo statusa beguncev, živijo pa pri sorodnikih in znancih in nimajo delovne vize, bodo tako uradno pridobili status začasnega begunca. Po nepopolnih podatkih je zdaj v Sloveniji 70.000 beguncev iz Bosne in Hercegovine. Urad za begunce potrebuje te osebne podatke zaradi pridobivanja mednarodne človekoljubne pomoči, zagotavljanja potrebnih sredstev za njihovo oskrbo v prihodnjem letu, razdeljevanja pomoči beguncem, ki živijo pri družinah, zaradi zdravstvene oskrbe in vključevanja otrok v program šolanja.

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

Tone Mizerit

Ko pišemo te vrstice manjka slab teden do volitev. In marsikateri naročnik bo bral članek, ko bodo že znani rezultati javne volje. Položaj bo tedaj precej bolj jasen v marsikaterem oziru, istočasno se bo pred opazovalcem odprla nova vrsta vprašanj, za katere bo treba iskati odgovore v prihodnjem času. Zato bo ta članek nekoliko posvečen že povolilni dobi, saj kar je danes, tega jutri že ne bo več.

MOLČE TROBENTAL BO

Tedaj bo ves trud zadnjih mesecev obrodil žetev — zmage ali poraza. Ali pa še bolj gotovo, neke vrste remija, ki bo še naprej govoril o težavah vlade in rovarjenju opozicije. Da bo jasno, kam se ljudska volja nagiba in vsaj za nekaj časa ne bomo prisostvovali zlorabljanju te volje po kriterijih, ki ne odgovarjajo resnici ne stvarnosti, kajti to pot bo res držalo, da je „glas ljudstva božji glas“.

Za vlado je igra dvojna. Po eni strani mora zmagati, in zmaga ji ne uide, razen če pride do kakega „čudeža“. A to ne bo dovolj, zmaga mora biti zelo prepričljiva, kajti položaj v poslanski zbornici ni lahak. Tam ima peronizem trenutno 115 glasov, kaj premalo za mirno spanje vladnih mož. Od teh jih več kot polovica, točno 60, dopolni decembra svoj mandat in na volitvah mora torej dobiti enako, ali če ne večje število poslancev. To pa ne bo lahka zadeva. V celoti poslanska zbornica zamenja 127 svojih članov, od katerih poleg že omenjenega števila peronistov radikali izgubijo 42 poslancev, ki jih upajo nadomestiti z enakim številom novoizvoljenih.

Bolj zanimivo si je ogledati procen-te.

Kar se glasov tiče je radikalizem celoten razvoj demokratične dobe od leta 1983 pa doslej, doživljal kot nenehen padec vpliva in uglednosti med volilci. Alfonsín je na tistih prvih volitvah prejel kar 48 odstotkov glasov. Odtlej pa je bil padec nevzdržen: leta 1985 je prejel 43,6%; 1987 37,3%; 1989 33,1% in leta 1991 le 29,1%. Sedaj trdno upajo in razne ankete jim upanje utrjujejo, da so že prišli do dna in se bo na novih volitvah tendenca obrnila, ne sicer za vredno številko, a vsaj majhen porast bo na mestu.

Desnica tudi raste zlasti v provinci Buenos Aires. Levica znova nastopa bolj enotno, saj so vredne formacije združene v samo dveh volilnih listah: Velika fronta in Socialistična enotnost. Je iz tega razbrati, da bo vlada nazadovala? Morda. Dejansko so peronisti dosegli višek glasov leta 1989, ko je Menem zmagal na predsedniških volitvah. Že leta 1991 so nekoliko popustili. Dosegli so 40,4%, toda ohranili nadmoč v parlamentu. Vemo, da po posebnem načinu volitev nekaj procentov več ali manj ni važno, važno je, koliko poslancev lahko zrinejo v parlament. In vlada ima tudi v tem oziru težko delo.

Procenti pa so bolj važni, ko gre za drugo vprašanje, za zadevo ustavne spremembe. Vlada je že potrdila po raznih predstavnikih, da bo takoj za splošnimi volitvami izvedla referendum. Kaj če na volitvah ne preseže ali celo ostane daleč od polovice glasov? Poleg peronistične stranke in Ricovega Modina, je malo drugih strank za spremembo. Radikali so strumno proti, levica še bolj. In procenti doslej kažejo, da je 32% namenilo glas peronističnim listam, 22% radikalnim, kar 29% pa jih je še neodločenih, ko je manjkal teden dni do volitev. Te velika števila „dvomljivcev“ kaže na splošno nezadovoljstvo ljudstva nad političnimi kadri. Že na zadnjih dveh volitvah je procent udeležencev padel (leta 1991 je

dosegel nizkih 78%), kljub temu, da je v Argentini glasovanje obvezno, in se odsotnost kaznuje (seveda do kazni nikdar ne pride). Istočasno pa je bilo zaznati rast praznih glasov, ki jih tukaj imenujejo, da „volijo na belo“. Leta 1991 je ta glas dosegel kar 4,66%.

NEVIDNA FRONTA

Malo znan dogodek preteklih dni pa je bila neke vrste napoved, kakšno bo stanje po prihodnjih volitvah. Govorimo znova o buenosaireskem guvernerju Duhaldeju, o katerem se jasno ve, kam „taco moli“. Napovedal je namreč, da bo takoj naslednji dan po volitvah ponovno prevzel vodstvo Državne peronistične stranke, torej se postavil na čelo vsedržavne strukture peronizma. Zakaj? Zato, da bo od tam lažje pospeševal delo za ustavno reformo in ponovno Menemovo kandidacijo. Tako je vsaj izrazil v javnosti.

Hudobni jeziki pa so vedeli povedati, da je to odredil le zato, da če spodrsne namen reforme, si lahko ob krmilu vsedržavne strukture lažje zagotovi svojo lastno predsedniško kandidacijo za leto 1995. Tako je razumel potezo tudi predsednik Menem, ki je med svojim obiskom v provinci La Pampa izjavil, da ne vidi nikake potrebe za nikakršno spremembo v ustroju Državnega sveta stranke. Zanimivo je, da je to izjavil v provinci, katere guverner (Marín) je dosedanji predsednik omenjenega sveta. Marín je tudi eden močnih zavznikov Duhaldeja, ki je s to nepričakovano potezo (prevelika pohlepnost?) tako zapravil sopotnika, ki ga bo težko spet pridobiti.

A lahko sežemo še nekoliko globlje. Nekateri opazovalci trdijo, da je Duhalde sklenil to potezo, ker je zaznal, da iz najožjega Menemovega kroga ostro streljajo nanj in na njegovega kandidata Pierrija. Nekoliko smo že pisali o Pierrijevih težavah v zvezi z napadi na nekega časnikarja. Bajé je dognano, da so s prvim napadom res imeli opraviti Pierrijevi ljudje, drugega pa so uprizorili njegovi sovražniki iz Menemove bližine, da onemogočijo Pierrija. Ta je bil doslej predsednik poslanske zbornice in Duhalde hoče, da na tem mestu ostane še naprej. Menem pa hoče na čelo poslancev postaviti Ermana Gonzáleza, o čigar zvestobi ne dvomi. O tem je že v samem parlamentu tekla bitka. Iz kazno je, da hoče predsednik vsa možna nasledstvena mesta imeti pod kontrolo. Ko ni podpredsednika, dejansko izvaja te posle predsednik senata (njegov brat Eduardo), v njegovi odsotnosti pa predsednik poslanske zbornice (sedaj Pierri). Jasno, González je bolj zanesljiv. In sedaj celo nekateri trdijo, da on sam tudi zaljubljeno gleda na predsedniški stolček, če bi Menemu spodletelo pri reformi ustave. Seveda, González bi bil tudi kot predsednik bolj zaupljiv kot Duhalde.

Guverner vidi, kako se mu tresejo tla, vsakokrat ko stopa v smeri vladne palače. Ni čudno, da za bodočnost pripravlja lastno strategijo. Zato ima tudi precej lastne moči. Provincia Buenos Aires bo poslala v parlament po teh volitvah kar 35 novih poslancev. Peronizem si od teh obeta najmanj 15 (to število zapušča zbornico sedaj). In vsi so tesno navezani na Duhaldeja, medtem ko so bili „čisti menemisti“, dosledno izločeni iz list. Vendar ni v bližnji prihodnosti možen odprt spopad med predsednikom in guvernerjem. Zaenkrat in še v bodoče krvavo potrebujeta drug drugega. A med njima stoji nevidna fronta na kateri vsak dan potekajo odločilne bitke. In bodo še bolj po volitvah.

MARIJAN LOBODA

Počastitev gen. Rupnika, dr. Hacina in njihovih sodelavcev

Mesec september 1943, torej pred 50 leti, je bil med najusodnejšimi v Sloveniji v času revolucije. Italijanski okupator je pod udarci zavezniških armad in zaradi lastne gnilobe propadel. Ko je slovenskemu narodu prizadejal neštete žrtve, ko so ostala za njim pogorišča številnih vasi, na stotine ustreljenih talcev in umrlih od lakote in bolezni v taboriščih kot Gonars in Rab, se je mirno in varno umaknil iz Slovenije. Pred odhodom je zadal še zadnji in morda najhujši udarec slovenskemu narodu: komunističnim partizanom je prepustil večino orožja in opreme in jim nudil vso pomoč pri uničevanju protikomunističnih Vaških straž. Po nekdanji Ljubljanski pokrajini so se razdivjale komunistične tolpe in pripravile ubogemu ljudstvu predokus njihove oblasti. Po vaseh so ustanovljali ljudska sodišča, zapirali in preganjali vse kar ni trobilo v njihov rog, v Kočevju so uprizorili farso sodnega procesa proti ujetim vaškim stražarjem s Turjaka in četnikom iz Grčaric. Množično so pobijali svoje nasprotnike v Mozlju in Jelendolu in še drugod. Velik del Slovenije se je takrat zvijal v ognju in krvi pod oblastjo rdečih osvoboditeljev. Slabo oborožene in nestrokovno vodene Vaške straže so druga za drugo izginjale pod brezobzirno rdečo premočjo. Končno je padel še Turjak z vsemi strahotnimi žrtvami. Slovenski človek, ki je hotel ohraniti vsaj malo svojega dostojanstva in svobode, ni videl rešitve iz brezupnega položaja. Treba se je vživeti v takratno stanje, da se razume, kaj je predstavljala v tistem trenutku pojava generala Rupnika, ki je zbral in zmogel takrat zbrati okrog sebe majhno skupino odločnih ljudi in pokazati rešitev iz te strahotne zmede. Ustanovitev slovenskega domobranstva je pomenil za ves ta del Slovenije tisto rešilno bilko, katere so se z zaupanjem oprijeli ti soči ogroženih po komunističnem terorju. General Rupnik je 15 mesecev prej sprejel težko dolžnost ljubljanskega župana. Takrat je v svojem proglasu izjavil: Da pomagam naši mali Sloveniji, sem smatral za svojo dolžnost, da po 47 letih vojaške službe stopim — namesto v pokoj — na to mesto... Z vsemi močmi si bom prizadeval, da bom opravljal svojo dolžnost in s tem pomagal tako celoti kot poedinim svojim rojakom in rojakinjam...

Zlom fašističnega okupatorja, divjanje komunističnih tolp po deželi in s strahom pričakovani prihod Nemcev, ki so se žalostno proslavljali na Gorenjskem in Štajerskem s svojim preganjanjem Slovencev, je ustvarilo stanje, ki je zahtevalo takojšnjo in junaško odločitev. Kljub družinski tragediji, ko je v nekaj dneh izgubil dva zeta, je kot sam pravi v svojih spominih „stisnil ustnice in odšel na sprejem dolžnosti šefa pokrajinske uprave“. Kot prezident Ljubljanske pokrajine je uporabil ves svoj vpliv in avtoriteto, zbral ostanke vaških straž in izsilil od nemškega okupatorja dovoljenje za ustanovitev Slovenskega domobranstva, da zaščiti ljudi pred rdečim terorjem.

Ko ne bi ničesar drugega naredil general Rupnik v svojem življenju, kot da je v tistih grozljivih dneh nereda in divjanja komunističnih tolp po Dolenjski in Notranjski postavil na noge Slovenske domobranke, ki so temu naredili konec, bi si zaslužil častno mesto v slovenski zgodovini.

O pokojnem generalu Leonu Rupniku še nimamo objektivnega življenjepisa, kot bi ga človek njegovega formata zaslužil. Na njegov spomin je bilo od strani komunističnega režima vržene toliko umazanije in laži, da povprečni slovenski človek še da-

nes o tem zaslužnem Slovincu nima prave podobe. General Rupnik je odločilno posegel v slovensko zgodovino v najbolj razburkanih in kritičnih razmerah in ker je bil človek in ne angel je verjetno storil tudi kakšno napako, a že v sv. pismu beremo: Če boš gledal na grehe, Gospod, kdo bo ostal! Je pa v življenju in delovanju generala Rupnika toliko svetlih točk, toliko pravih odločitev, toliko zavzetega dela za dobro slovenskega človeka, toliko ljubezni do slovenstva, da bo vsak nepristranski zgodovinar moral priznati, da je bil general Leon Rupnik pošten in velik Slovenec. Njegov odgovor na prošnjo, da sprejme mesto šefa pokrajinske uprave je bil: „Sprejemem samo pod pogojem, da lahko delam za ljudstvo z največjo možno svobodo in da me ne bodo ovirali, temveč podpirali na področju popravljanja socialnih krivic in da mi tudi ne bodo postavljali ovir pri vračanju narodu njegove nacionalne zavesti“.

Slovenska domobranska vojska pod geslom Bog, narod, domovina in pod neomadeževano slovensko zastavo, je po nekaj mesecih zmagovitih udarcih po rdečih tolovajih spet vzpostavila red in mir v trpeči deželi. Pod skrbnim pogledom svojega ustanovitelja generala Rupnika in pod strokovnim vodstvom junaških oficirjev, so hrabri slovenski domobranci v nekaj mesecih očistili deželo komunističnih razbojnikov, ki so se kot potuhnjene zločince zavlekli globoko v gozdove ali čez mejo na Hrvaško.

Pa so bili tudi polni žalosti in grekobe tisti meseci. Kamor koli so prihajali domobranci, povsod so odkrivali sledove komunistične strahovlade. Požgane domačije, množični grobovi strahotno mučenih žrtev, so bile žalostne napovedi, kaj čaka Slovenijo, če ti ljudje pridejo na oblast. Po nerazumljivi slepoti takratnih svetovnih voditeljev se je to zgodilo. Nad Slovenijo je padla železna zavesa in mōra skoro 50-letne komunistične diktature. Kaj vse je moral narod pretrpeti! Vrstile so se tragedije za tragedije. Najprej izguba svobode in beg desetisočev iz rodne domovine, potem sramotna angleška izdaja razorožene domobranske vojske, njena izročitev in zločinska množična morija v Kočevskem Rogu, Teharjah in drugod po Sloveniji. Takrat je KPS storila najstrašnejši zločin v zgodovini slovenskega naroda, ko je po njenem ukazu v potokih tekla nedolžna slovenska kri.

General Rupnik je večkrat ponavljal: „Kamor so šli moji domobranci, tja grem tudi jaz.“ Končno ga je doletela podobna usoda. 2. januarja 1946 so Angleži tudi njega izročili Titovim komunistom. Po tipičnem komunističnem procesu, so ga obsodili na smrt z ustrelitvijo, njegovega šefa policije dr. Lovra Hacina na smrt z obešenjem, ljubljanskega škofa dr. Gregorija Rožmana na 18 let prisilnega dela, dr. Miha Kreka na 15 let prisilnega dela in dr. Milka Vizjaka na 20 let prisilnega dela. Skupaj z njimi so nalašč sodili tudi SS gen. Rösenerja, komandanta nemške zasedbene cone v Sloveniji, katerega so obsodili na smrt.

Poročilo režimskega časnikarja o tistih dogodkih, beseda več beseda manj, poroča naslednje: „Ura je bila natančno 4 popoldne tisto toplo jesensko sredo, 4. septembra 1946, ko je policijski avtomobil pripeljal Rupnika na strelišče na Zelenem bajerju pod Golovcem, kjer je že od nekdanj ljubljansko strelišče. Nič se ni upiral, ko so ga vodili prek strelišča. Pa tudi oči mu niso zavezali. Ob 10.10 je zagrmela salva eksekucijskega voda. »Živel slovenski narod!« je bilo slišati poslednje besede nekdanjega

generala jugoslovanske vojske L. Rupnika.

Uro prej so se na dvorišču sodnega poslopja v Ljubljani, na Tavčarjevi ulici zbrali sodniki, tožilci in eksekucijski vod KNOJ, ki naj bi izvršil smrtno kazen z obešenjem nad obsojenim bivšim šefom ljubljanske policije dr. Lovrom Hacinom. Ura je bila natanko 15, ko so mu knojevci zadržali zanko okoli vratu. Dr. Hacin je tik pred smrtjo še zavpil: »Živel Kristus Kralj!«.

Četudi se je poročevalec teh zgodovinskih dogodkov trudil, da bi obe smrtni obsodbi prikazal na režimu prijazen način, mu to ni uspelo. Tako general Rupnik kot dr. Hacin, sta se do zadnjega diha svojega življenja obnašala kot junaka. V tistem odločilnem trenutku, ko človek pogleda smrti v oči, izpove samo svoje globoko prepričanje, kateremu je vse življenje služil. Tako sta ta dva junaka, čeprav sta umirala ob različnem času in na drugačen način, izpovedala svojo vero v tisti dve vrednoti, ki sta bili vodilni v vsem njunem življenju in v življenju tisočev najboljših Slovencev, ki so dobro leto prej množično polagali svoja mlada življenja na oltar domovine v Teharskih grapah in v Kočevskih gozdovih: narod in vera.

Slovenija se je v zadnjih treh letih toliko spremenila, da je največji optimist lahko presenečen. Iz enopartijskega diktatorskega režima je prešla v parlamentarno demokracijo. Iz priveske večnarodne Jugoslavije je postala mednarodno priznana suverena država. Dane so možnosti za obnovo, s tem pa tudi naložene dolžnosti za popravilo vseh nešteti krivic. V Sloveniji je komunizem tudi pod vplivom svetovnega razsula te tragične utopije dvajsetega stoletja, bil prisiljen privoliti v vsaj zunanjo obliko demokracije in političnega pluralizma. V rokah članov prejšnje oblasti pa je ostal velik del javne uprave, ključni položaji v gospodarstvu in bančništvu in vsa odločilna mesta v sredstvih družbenih občil. Na pravosodnem in vzgojnem področju v glavnem vodijo isti ljudje kot prej. Nejasen je položaj na sektorju obrambe in policije. Za tisoče in tisoče zločinov med revolucijo in po končani vojni ni bil nihče klican pred sodišče, še manj obsojen. Stari partijski kriminalci umirajo in so pokopani z vsemi častmi, člani sedanje demokratične vlade pa objavljajo za njimi visokodoneče osmrtnice.

(Konec prihodnjič)

Spominska proslava

V nedeljo, 5. septembra t. l. je bila v spominski cerkvi Marije Pomagaj v Buenos Airesu sv. maša za pokojnega generala Leona Rupnika, dr. Lovra Hacina, ljubljanskega škofa dr. Gregorija Rožmana in za žrtve, ki so pred 50 leti padale na Turjaku in v Grčaricah pri obrambi slovenske zemlje pred komunističnimi revolucionarji. G. župnik Jože Guštin je pri pridigi navezal božjo besedo te nedelje na zvestobo in žrtev padlih junakov. Kakor so oni s svojo žrtvijo vse darovali za ohranitev božjega reda v Sloveniji, tako moramo tudi mi biti bolj dejavni v delu za širjenje in utrjevanje božjega kraljestva v nas samih in v našem okolju.

Po maši sta zastopnika borčevskih organizacij Slavko Urbančič in Ivan Korošec položila venec pred spomenik vsem našim junakom, ki so padli za pravo ceno človeka in resnično svobodo slovenskega naroda. G. župnik Guštin pa je zmolil obredne moli-

Na stotine zločini nad slovenskim ljudstvom omadeževanih revolucionarjev dobiva visoke pokojnine in nosi častne naslove narodnih herojev. Komunistična revolucija v Sloveniji, ki je okupatorjem prizadela neznatno škodo, povzročila pa smrt več kot 15.000 Slovencev in uničila na stotine dragocenih kulturnih spomenikov in vse vrste narodnega premoženja, se še naprej proglasa kot Narodnoosvobodilna borba in se pompozno proslavljajo njene obletnice. Med slovenskimi državnimi prazniki je od demokratične vlade postavljen 27. april kot dan upora proti okupatorju, ko je vsa leta veljal kot lažni datum ustanovitve OF, organizacije, v katere imenu je bilo pobitih na tisoče zavednih Slovencev, še predno se je pričel oborožen odpor. Zavoljo lažnega prikazovanja preteklosti in perfidne propagande smo doživeli sramoto pred demokratičnim svetom, da je prvi predsednik parlamenta bivši oficir zloglasne OZNE in sedanji predsednik bivši zvezni predsednik komunistične Jugoslavije. Ni se čuditi, če se poštene ljudje še vedno boje odkrito govoriti in nastopati, ko pa na vodilnih mestih še vedno videvajo stare obraze, ki so še nekaj let nazaj uporabljali precej drugačne metode, medtem ko se danes prikazujejo kot iskreni demokrati. Marsikomu vzbuja skrb in nezaupanje skrivnostno izginotje v podzemlje bivše komunistične tajne policije, ko nihče ne ve prav pojasniti, kje je čez 700 izsolanih in oboroženih članov elitne skupine, na katero se je dolga leta naslanjala vsa zgradba komunistične diktature. To je samo nekaj primerov, ki nam vzbujajo skrb in strah za mlado slovensko demokracijo. Maloštevilni resnični demokrati imajo pogosto zvezane roke zaradi skrivnih vplivov iz ozadja in zaradi pomanjkanja sposobnih in poštenih sodelavcev. Priznati je treba, da so komunisti svoje delo temeljito opravili. Med vojsko in po vojski so pobili vse, kar bi jim utegnili nasprotovati, po vojski pa so budno pazili, da so šolali samo sebi vdane ljudi. Redke izjeme, ki so se jim uspele upreti, danes nosijo vso težo obnove. Pri takem stanju je jasno, da funkcija politične emigracije še zdavnaj ni končana, dolžnost pričevanja resnice in pomoč pri obnovi po komunizmu opustošene domovine je še vedno aktualna. Obstoje naše emigracije je zato v interesu zdravega razvoja slovenske družbe, ki bo še dolga leta potrebovala resnično svobodno in neodvisno mnenje o dogodkih preteklosti, sedanjosti in celo bodočnosti, kajti mnogo stvari se od daleč dosti bolj jasno vidi, kot prav od blizu. Naš obstoj ima še prav zato svoj globok pomen in važnost.

tve za rajne in se še posebno spomnil generala Leona Rupnika, dr. Lovra Hacina in škofa Gregorija Rožmana.

Spominski nagovor je imel Marjan Loboda, ki je osvetlil dogodke pred petdesetimi leti v Sloveniji in vlogi, ki so jo odigrali v tistih težkih časih naši padli junaki. Govor prinašamo na drugem mestu našega lista.

S skupno pesmijo „Oče, mati...“ smo sklenili počastitev spomina naših junakov.

Čeprav so bile prav tisti dan duhovne vaje za moše, bi vseeno človek pričakoval nekoliko večjo udeležbo. Ne pričakujmo, da bodo drugi dajali dolžno čast našim junakom, če mi sami ne polagamo potrebne važnosti na njihovo počastitev in spomin. Slabo spričevalo naše zavednosti je, če je vsaka povprečna družabna prireditve bolj obiskana, kot počastitev ljudi, ki so za vrednote, katerim pravimo, da tudi mi služimo, darovali svoja življenja.

M. L.

DR. MARKO KREMŽAR

Ob 50-letnici Balantičeve smrti

Dragi France Balantič!

Vedno si prisoten med nami! Zdaj, ko mineva pol stoletja od težkih dni, ki smo jih doživljali med septembrom in decembrom 1943. leta, pa je misel na Tebe in na vse soborce še posebno živa.

Tvoje pesmi so nas spremljale že v času revolucije, kasneje pa po taboriščih in v zdomstvu, kamorkoli je zanesla pot slovenskega političnega begunca. Večina rojakov te je spoznala in te še vedno doživlja po tvoji besedi.

Danes pa smo tukaj v Nešem domu, na tem koščku Slovenije sredi Južne poloble, z namenom, da se ponovno poklonimo žrtvi vseh, ki so s teboj delili ideale in usodo, hkrati pa, da poživimo spomin na tebe, dragi France, ter omogočimo novim rodovom, da te bodo spoznavali tudi po tej — v kamen vklesani podobi.

Tisti, ki smo doživljali ob Tebi svojo mladost, vemo, da si bil miren in vesel fant, včasih študentovsko razposajen pa tudi tih in zamišljen. S pesniško rahločutnostjo si slutil bližino smrti, a sanjal si o globinah, lepoti in skrivnostih življenja, ne o hladni slavi marmorja in brona.

Hotel si živeti polno življenje iz resničnosti, ki si jo zaznaval v sebi in v svetu. Hkrati pa bi rad posredoval rojakom svoja doživljanja in spoznanja, katere si odkrival z izrednim darom, ki ti ga je zaupal Stvarnik. Zato si po lastnem spoznanju odklonil ideologijo, ki je širila tudi med našim narodom sovraštvo, duhovno praznino in smrt.

V času, ko so pred petdesetimi leti padle Grčarice, ko je gorel Turjak, ko je postojanka pri sv. Urhu pogumno branila Ljubljano pred partizani, si se ti, z ostalimi vaškimi stražarji grahovske posadke, boril v Pudobu na Notranjskem. Po celodnevem topniškem obstreljevanju, ste vsi branilci, v jutranjih urah, naredili izpad iz oblegane postojanke. Prebili ste komunistični obroč in se rešili.

A nisi počival. Težka preskušnja te je le okrepila. Bil si med prvimi vaškimi stražarji, ki so vstopili v domobranske vrste. Nekaj tednov po pudobski bitki si bil že kot domobranski poročnik na obnovljeni grahovski postojanki. Ponovno si se svobodno odločil v skladu s svojo vestjo.

Tvoja ognjena smrt v Grahovem nas je pretresla. Komunisti so jo oznanili kot zmago svojega nasilja, mi pa smo videli v njej neuničljivo zmago duha.

Tvoje življenje in pesem smo dolga desetletja poznali, cenili in podoživljali le mi,

ki smo se rešili in razselili po svobodnem svetu. Za veliko večino rojakov v domovini si bil le eden od brezimne množice pobitih, ki jih je komunistična partija razglasila za izseljence.

Vendar pesem, ki je vrela še iz tvojega ubitega srca, je bila močnejša od zarote molka. Morali so te priznati kot zamolčane pesnika. Niso pa prenesli, in mnogi še danes ne prenesajo dejstva, da si bil domobranec — po svoji volji in iz lastnega prepričanja.

Tvoj grob je najglasnejša priča, kako ti prišata revolucije in totalitarne režime, ki ji je sledil, delajo krivico še pol stoletja po smrti. Medtem, ko so prisiljeni priznati tvoj pesniški genij, vztrajno prikrivajo tvojo celotno podobo, zavednega, vernega, pokončnega slovenskega izobraženca — stražarja velikih vrednot. Na pokopališču v Grahovem, kjer dolga desetletja ni bilo na skupnem grobu padlih domobrancev niti znamenja, so končno dovolili spominsko ploščo, Tebi — pesniku.

A kdor obišče Tvoje zemeljsko bivališče ne izve iz nagrobnega napisa, da leži ne le velik pesnik, marveč tudi pogumen, za vse dobro vneti Slovenec, ki je padel v boju za svoje prepričanje in pravo svobodo svojega naroda.

Poleg Tvojega imena na nagrobni plošči išče oko svojca ali slučajnega obiskovalca zaman imena več kot trideset tvojih prijateljev in soborcev, ki počivajo ob Tebi v istem grobu. Zdaj te hočejo imeti na slovenskemu Parnasu, ne priznajo pa ti še mesta v Panteonu slovenskih junakov!

Še vedno se slovenska uradna zgodovina in tudi umetnost, kljub svobodi, sučeta v nejasnem krogu polresnic, ker nočeta priznati, da sta tudi oni služili totalitarne- mu sistemu. Še vedno ne preneseta luči in jasnosti.

A tudi to bo prinesel čas. Kakor niso mogli utišati Tvoje pesmi, tako ne bodo mogli ljudstvu večno prikrivati resnice. Resnica je trdoživa in nosi v sebi strašno moč, a kljub temu potrebuje ljudi, ki so ji pripravljeni služiti iz roda v rod.

Opomin na to našo sveto dolžno pričevanje zgodovinske resnice, je tudi ta spomenik, ki Ti ga, dragi France, poklanja sanhuška skupnost.

Slovenski narod te že pozna kot velikega pesnika, in prišel bo čas, ko te bodo priznali skupaj s Tvojimi soborci tudi kot jasnovidnega narodnjaka in junaka.

Prav kakor je tedaj požgana in porušena

grahovska cerkev po petdesetih letih ponovno zrasla iz zbitih in poravnanih tal ter doné z njenega zvonika spet zvonovi v božjo slavo — tako bodo tudi na vašem skupnem grobu, ob tvojem imenu, dragi France, kmalu zablestela imena fantov in mož, slovenskih domobrancev, ki so s Teboj delili ideale, odločitve in smrt. Vam, ki niste nikdar omadeževali svoje časti, bo vrnjeno dobro ime, tudi pred svetom.

Morda bo končno moglo spoznati vse naše ljudstvo, kar vemo tisti, ki smo te poznali in sicer, da ne bi mogel zrasti v tako velikega umetnika misli in besede ter nam biti vzor zavednega Slovenca, zvestega kristjana in tihega junaka, če ne bi bil prej in predvsem — dober človek!

Za vse to naj ti gre, dragi France, naše priznanje in zahvala.

POPRAVEK

V prejšnji številki so se v govoru prof. Miriam Jereb-Batagelj o Balantičevem jubileju vrinile nekatere napake, ki jih hočem popraviti:

1. odstavek: v bučečih psalmih predpomladi

8. odst.: ...naslov Balantičeve zbirke, ki je izšla v Ljubljani leta 1984...

10. odst.: ...z jezikom moremo zapasti v prazno čenčanje...

12. odst.: ...ureditev življenja v taboriščih po drugi svetovni vojni...

Marije v cerkvi sv. Rafaela v Villa Devoto.

Stanislava Troha odlikujejo tri kreposti: praktična ljubezen do bližnjega, velika skromnost i trdna predanost v božjo voljo.

Z ženo Pavlo živita v skromni hiši z eno spalnico in dvema manjšima sobama, ki jo je sam zgradil. Ko so po letu 1948 prišli v Argentino novi slovenski naseljenci, so našli pri njima gostoljubno streho. Njuna družina se je stisnila v eno sobo, drugi dve pa je odstopila dvema begunskima družinama. Mlademu fantu, ki ga prej sploh ni poznal, je zgradil na strehi leseno sobico. In ker je bilo na njegovem zemljišču še malo praznega, je tam — spet sam — na vso naglico dvignil dva prostora, v katerih sta dobili zatočišče dve družini. Kadar se mu je hotel kdo za to zahvaliti, mu ni bilo prav nič všeč, kajti on je storil le svojo dolžnost...

V svoji skromnosti in predanosti v božjo voljo zdaj že čez deset let neprestano leži in če ga kdo pobara, kako in kaj se ima, vedno z nasmehom odgovori, da dobro, in doda, da ne ve, s čim je zaslužil, da se mu tako godi, saj ga nič ne boli in mu vsi samo

Juriš pol veka

Na „jurišu“ Prešernovcev v Kranju je predsednik borčevske organizacije, Dolničar, doživel največ medklicev in aplavzov, ko se je zjokal nad nehvaležnim slovenskim narodom.

Spomin na boj za severno mejo in proslavljanje tega boja Dolničar še razume, ne more pa se strinjati, „da se dveurni boj proti Turkom pri Sisku, v katerem so sodelovali tudi Slovenci, tako veličastno zaznamuje, da se na veliko govori o desetdnevnem odporu, zanemarljivo ali izključuje pa se 1500-dnevni boj proti trem okupatorjem.“

Na Dolničarjevo jadikovanje bi dodal le to, da je velika razlika med proslavljanjem bojev za severno mejo, bitke pri Sisku, desetdnevnega osamosvojitvenega boja proti jugo-komunistični soldateski in 1500-dnevnim krvavim bojem. V tem boju so Slovenci streljali na svoje brate, ko je komunistim šlo le za revolucijo in ne za boj proti trem okupatorjem. V bojih, ki gredo Dolničarju v nos pa Slovenci niso streljali na Slovence. V „krvavem boju“, ki je bil revolucija, so komunisti pobili več svojih rojakov kot okupatorjev. Naj Dolničar s svojimi borci že enkrat začne seštevati žrtve, ki so izpisane na spomenikih, ki jih odkrivamo po Sloveniji, pa bo spoznal trpko resničnost mojih trditev.

Ni resnična Dolničarjeva trditev, „da so pri nas na površju sile, ki želijo izbrisati iz zgodovine in narodovega spomina NOB, kar jim ne bo uspelo.“ Nihče noče ničesar izbrisati, mi želimo zgodovino samo raziskati in potem bo končno NOB dobila svoje pravo mesto. Postala bo nič več in nič manj kot SUSN — Samo-uničenje slovenskega naroda. Ko bo končno prišlo na dan dejstvo, da ste slovenskemu narodu naredili večjo škodo kot vsi trije okupatorji skupaj, bili ste četrti, najhujši in najbolj krut okupator. To je tisto, kar hočemo, da se v zvezi z NOB zgodi in ničesar ne bomo brisali.

Kar pa zadeva Dolničarjevo željo, da bi njihov boj ostal „zasidran“ zlasti pri mlajši generaciji, je treba reči, da si dela veliko utvaro. Mlajši generaciji so ves čas svoje oblasti lagali in danes jim ne verjame niti takrat, ko se jim „ponesreči“ in povedo kaj konstruktivnega.

Ob koncu naj omenim še „sovražnike NOB (razen gestapovcev), kot so primer Levstik in podobni“. Na te izjave ne kanim odgovarjati, svetujem pa različnim borcem in Dolničarjem, da si ponovno preberejo govor, ki sem ga imel 23. avgusta 1992 ob „lipi sprave“ in ugotovili bodo, da „lajajo v luno“. V zvezi z delitvijo zlatnikov pod „to lipo“ pa naj dodam, da sem kot zagovornik dialoga in sprave, vse od 1965 naprej, poklonil zlate kovance odvetniku Stanislavu Klepu, za katerega menim, da ima največ zaslug pri naporih za narodovo spravo. Šlo pa je za manjše kovance, na katerih so upodobljeni veliki možje slovenske zgodovine in zaslužni za naš narod.

Samo še to rečem, da bi borci naredili največjo uslugo predvsem sebi, ko bi raje molčali, le zakaj se na „jurišu po pol veka“ ponovno smeji. Iz enoumja so krepko zakoračili v brezumje!

Vinko Levstik
slovenski domobranec

Gorica 11. septembra 1993

strežejo.

Najbolj pa je Stano srečen, kadar pride k njemu župnik Škerbec maševati in se pri opravi zberejo njegovi znanci in prijatelji. Njim pa tudi vsem drugim je Stanislav Troha prelep zgled, kako naj si globoko veren kristjan nabira zaklade v nebesih.

Dragi Stano! Vaši sosede Vam želimo, da bi jih še dolgo časa mogli pošiljati tja.

Stanislav Troha — 90-letnik

Včeraj, 29. sptembra, je poteklo devetdeset let, odkar se je prismejal na svet v Velikih Žabljah na Primorju Stanislav Troha. In od takrat se nasmeh ni izbrisal iz njegovih prosojnih oči. Tudi zdaj ne, ko že dolgo časa ne more več vstati iz postelje. Ob njej so se sinoči zbrali njegova žena Pavla, otroka Linka in Andrej, z možem in ženo, ter deset vnukov in se goreče zahvalili Gospodu, ki očeta ohranja med njimi.

Stano je prišel v Argentino leta 1927 v zelo težkih časih. Kot so delali mnogi njegovi rojaki, ki so pribežali sem pred laškim preganjanjem, je tudi on moral hoditi po pampi in iskati delo. Končno ga je le dobil v veliki tovarni v Hurlinghamu, kjer še danes stanuje.

V njegovi hiši sta se počutila kot doma Kastelic in Hladnik, katerih se Stano rad spominja. Monsignor mu je izročil v varstvo bandero Svetogorske Marije, katero je redno nosil v slovenskih procesijah nad petdeset let. Zato je tudi boter ustoličenja te

NOVICE IZ SLOVENIJE

SLOVENC V ARGENTINI

PORTOROŽ — Tu so v soboto 25. t. m. zvečer med 12 kandidatkami zbrali letošnje najlepše Slovenko. Ta naslov so podelili Postojnčanki Metki Albreht, ki je še dijakinja srednje šole. Ta se bo skupaj z drugimi 27. novembra v Londonu potegovala za izbor deklet Miss sveta.

BEGUNJE NA GORENJSKEM — Ženska ekipa gasilskega društva Begunje je na evropski gasilski olimpiadi v Berlinu zbrala največ točk in postala nova evropska gasilska prvakinja.

LJUBLJANA — Kakih trideset slovenskih „spakov“ (Citröenov) se je podalo na 10. svetovno srečanje v Nurnes na Finskem. Pričakujejo, da se jih bo tam zbralo okoli 1.500 iz vsega sveta. Čez dve leti naj bi tako srečanje originalnih, veteranskih in predelanih spakov pripravil slovenski klub in sicer na Ptuj.

VRHNIKA — Na Zaplani nad Vrhniko se je 37 raziskovalcev (srednješolcev) udeležilo Mladinskega astronomskega tabora. Imeli so skupine za astrofiziko, za astrofotografijo, za praktično astronomijo in za raziskovanje sončnega sistema. Na voljo so imeli več teleskopov, med njimi tudi računalniško krmljenega s premerom glavnega zrcala 25 cm. Poleg tega ga lahko povežejo z zvezdnim katalogom in z bazo podatkov poišče iskano zvezdo. Med taborom so se usposabljali tudi demonstratorji, ki jih bodo potrebovali pri Ustvarjalnem astronomskem društvu iz Ljubljane, ko bodo pomagali odkrivati raznim skupinam srednješolcev skrivnosti zvezdnega vesolja.

KOPER — V zadrugo Sv. Lucije so se povezali nekateri slovenski zdravniki, da bi odprli prvo zasebno bolnišnico v Sloveniji, ki bi imela sto postelj in sodoben diagnostični center. Najprej so hoteli najeti prostore v še nedograjeni izolski bolnišnici, vendar jim ni uspelo. Zdaj bodo skušali kupiti na dražbi staro (prazno) piransko bolnišnično stavbo. Če jim to ne uspe, bi se radi dogovorili za dolgoročni najem. Zadruga je povezana z italijanskimi kapitali, ki že leto dni ponujajo ugodna posojila.

SLOVENJ GRADEC — V mešani družbi Neue-NTU so začeli proizvajati avtomobilske zaglavnike za bavarsko tovarno BMW. Pred podpisom pogodbe je BMW naredila temeljit preizkus o upoštevanju evropskih standardov ISO 9000. Preizkus je bil dobro prestan, saj je slovenjgraška družba bila uvrščena v prvo, A skupino dobaviteljev.

LJUBLJANA — Umrl je gledališki in filmski igralec, režiser, pedagog in mojster gledališke maske in šminke Maks Furijan. Rojen je bil leta 1904 v Zavrču pri Ptuj, leta 1976 pa je dobil najvišje priznanje — Borštnikov prstan.

LJUBLJANA — Po Sloveniji sta nastopali dve izseljenski skupini. Folklorna skupina Soča iz Hamiltona (slovenska župnija sv. Gregorja Velikega), Kanada — deluje že dvajset let — je plesala na raznih krajih Slovenije, mladinski pevski zbor Circle 2 iz Clevelanda, ZDA pa je prispel v zmanjšani zasedbi 28 pevcev. Celoten zbor šteje 60 pevcev od 7 do 17 let in deluje že 55 let; trenutno ga vodi Cecilija Dolgan.

VELENJE — Mednarodne poletne violinske šole pod vodstvom prof. Igorja Ozima se je udeležilo 23 mladih (od 12 do 26 let) glasbenikov, ki so vsi že imeli samostojne koncerte. Med njimi je devet Slovencev. Vadijo v velenjski šoli, živijo pa na turistični kmetiji v Šoštanju. Rezultate šolanja (pripravljajo programe bodočih tekmovalnih in koncertnih nastopov) so pokazali na treh zaključnih koncertih.

LJUBLJANA — Arh. Edo Ravnikar je predložil načrt, po katerem bi lahko zgradili 2.000 in več parkirnih prostorov — pod Ljubljanskim gričem. Parkirišče bi bilo v

predoru, ki bi imel dva vhoda-izhoda: enega na Karlvaški cesti, drugega na Kerkovem trgu. Poleg tega bi imel še pet vhodov-izhodov za voznike, po katerih bi imeli le nekaj korakov do središča mesta. To bi bila ena izmed rešitev za Ljubljano, saj ima danes okoli pet tisoč parkirnih možnosti, povpraševanje pa presega ponudbo tudi do 90%. Poleg tega 40 odstotkov parkirišč v središču mesta zasedajo tamkajšnji prebivalci. Zamisel je podobna tisti, ki so jo izvajali že v Salzburgu, vendar z razliko, da so tam vrtali v granit, tu pa je lapor. Zato je potrebno še prej izvesti natančno geotehnično, prostorsko in predvsem finančno raziskavo. Ravno tu je največji problem, saj je že ugotovitev ameriške analitične firme pokazala, da bodo stroški visoki, torej tudi parkirna ne bi bila poceni.

POSTOJNA — Letos slavi Postojnska jama kar tri jubileje. Pred 175. leti je domačin Luka Čeč preplezal skalovje podzemne reke Pivke v Veliki dvorani in našel pot v notranjost. Pred 110 leti so ob obisku avstrijskega cesarja prvič poizkusili električno osvetlitev jame, kar je bilo že čez eno leto dokončano. Pred 100 leti pa je francoski speleolog E. Martel s pomočjo članov postojnskega jamarskega društva Anton ter avstrijskih speleologov Poticka in Krausa odkril večji del podzemnega toka reke Pivke, od Postojnske jame do Magdalene jame. Svoja spoznanja o Postojnski jami je Martel, skupaj s spoznanji o še drugih slovenskih, grških in francoskih jamah objavil v knjigi, ki je bila ena prvih klasičnih knjig o speleologiji.

JEZERSKO — Planšarsko jezero je prijetna in slikovita izletniška točka, ki pa je v zadnjem poletju ni bilo najti. Jezero je namreč zaradi suše in suhih zim čisto izginilo. Jezero je deloma umetno, saj je odtok potoka Jezernica zajezen, vendar odtoka voda tudi skozi požiralnike na dnu. Te so sklenili zamašiti s prodrom in betonimtom in tako oživeti lepo jezerce.

LOG V TRENTI — Triglavski narodni park se je zavzel za postavitev trentarskega muzeja, ki je narejen ali sestavljen iz delov starih stavb (danes bi rekli, da je recikliran) trentarskih domačij in planin. V njem bo tudi turistično-informativno središče, razstave in slike nekdanjega življenja v trentarski družini.

LJUBLJANA — Sai center za duhovni razvoj v Ljubljani že eno leto deluje. Ustanovila ga je Lojzka Erjavec, po njihovem svečeniku Mekoi. Namen centra je usposabljanje ljudi za delovno življenje, ki prinaša psihično stabilnost in s tem tudi telesno zdravje. Člani slovenskega centra so bili deset dni na obisku v Indiji na „duhovnem očiščevanju“ pri „očetu“ gibanja Sathya Sai Babi. Ta gospod se proglašja za božjega sina in največjega živečega duhovnega učitelja na zemlji. Njegov prihod naj bi bil prerokovan pred skoraj 2000 leti, rojen pa je bil leta 1926 v južnoindijski vasi. Zdravi bolne, slepe, hrome, pomaga na daljavo tistim, ki ga prosijo za pomoč, itd.

LJUBLJANA — Na letošnjem poletnem festivalu je nastopil tudi svetovno znani violinist in dirigent lord Yehudi Menuhin. Za to priliko je pripravil oratorij Mesija skladatelja G. F. Händla. Izvajala sta ga litvanski komorni orkester in državni zbor iz Kaunasa. Po poročilih je bil najboljši med nastopajoči ravno petdesetletni zbor.

BLED — V soboto, 25. septembra so odprli razširjeno igrišče za golf, ki je tako pridobilo novo igrišče z devetimi luknjami. kakršna zdaj sodijo med 10 odstotkov največjih igrišč na svetu. Igrišče za golf veliko pomeni za turizem; zdaj obsega 27 ha površine, ima urejen namakalni sistem, kar pa je investitorje stalo 4 milijone DEM.

Osebnosti

Poroka: Dne 25. septembra sta se poročila v slovenski cerkvi Marije Pomagaj v Buenos Airesu Jure Urbančič in Marija Zupanc. Za priče so bili nevestini in ženinovi starši Ivan in ga. Ivanka Zupanc ter Bogi in ga. Manca Urbančič, poročne obrede pa je med mašo, med katero je pel mladinski pevski zbor iz San Justa, ob asistenci dušnega pastirja Toneta Bidovca opravil prelat dr. Alojzij Starc.

Iskrene čestitke!

Smrti: V Carapachayu je umrl Anton Mokorel (67), v Rosariu pa Franc Kastelic (64). Naj počivata v miru!

SLOVENSKA PRISTAVA

Enodnevno taborjenje šole

Končno je prišla zaželena sobota! Otroci so vstopili na Pristavo in starši so jim pomagali nositi nahrbtnike in druge potreščine, ki bi jih otroci potrebovali na taborjenju. Čeprav je bilo videti dosti zaspelih obrazov, ni manjkalo na nobenem radost in vesel nasmeh. Pouk je potekal mirno a nestrpno toda vreme nam ni bilo kaj dosti naklonjeno. Po pouku smo se domenili voditelji taborjenja s starši in učitelji, da taborjenje izvedemo kljub vremenu. Otroci so bili kar iz sebe, ko so slišali, da bomo začeli s postavljanjem šotorov.

Ga. Nadica Groharjeva nam je predala vodstvo taborjenja in smo takoj pričeli s postavljanjem šotorov, ki so jih imenovali sami taborjani: Visoke štanje, Nori šotor, Nepremagljivi in Trije junaki. Po okusnih makaronih, ki smo pripravili za kosilo, smo imeli risarski natečaj. Vsak je narisal tisti del Pristave, ki mu je bil najbolj pri srcu. Risanje je pokazalo, da so otroci bili zelo zadovoljni, ker ni manjkalo med risbami tudi šotorov, nogometnega igrišča in igre med dvema ognjema za dekleta.

Tekmovali smo tudi v najrazličnejših igrah, kot na primer štafeta, kjer so tri skupine (bela, modra in rdeča) tekmovali med seboj in pokazale svoje sposobnosti. Po malici smo se naučili novo pesem, ki se imenuje Siva pot. Otroci so se ob tej pesmi tako navdušili, da so potem kar sami med seboj prepevali: med igrami, pri pospravljanju, ob kresu. Ko smo imeli petje sta nam

voditelja pripravila zanimivo tekmo, kjer je vsaka skupina dobila tri vžigalice, kos papirja in malo lesa. S temi tremi elementi je morala vsaka skupina prižgati ogenj, kljub vlažni travi, ki naj bi sežgal meter visoko nit nad ognjem. Vsaka ekipa je prižgala ogenj in prišla do zaključka, da skupina dobro deluje, če vsak posameznik priskoči na pomoč ali pomaga bližnjemu, da tako skupina doseže namenjeni cilj.

Pred večerjo in po večerji smo pa imeli najbolj zanimivo igro: to je bilo seveda skrivanje po Pristavi. Voditelji so nas iskali svetilkami po Domu in po dolgem in napornem delu so nas končno našli. Potem smo tudi pripravili taborni ogenj; deklice so pripravile prostor, fantje pa so poskrbeli za les. Ob tabornem ognju je vsaka skupina prikazala svoj prizor, večkrat smo se nasmejali ob vcihi, ki so jih otroci pripovedovali ob prizorih.

Ura je kar naenkrat odbila dve, zmolili smo večerno molitev in se zahvalili Bogu za tako lep preživeti dan in se odpravili k počitku. Za tiste heroje, ki so si upali ostati budni, pa smo dovolili, da so pekli koruzo ob žerjavi.

Ob sedmih zjutraj nas je budila lepa jutranja zarja in pa tudi smejanje in veselje otrok. Prav lepo je bilo gledati jutranje japonske oči! Že pred zajtrkom so otroci kar sami začeli peti in dokazali, kakšno moč imajo v grlih kadar hočejo. Po zajtrku smo razdelili nagrade. Sledila je sv. maša in smo se skupaj z našim katehetom Francetom Bergantom zahvalili za to enodnevno taborjenje, ki je vsem taborjanom ostalo v lepem spominu. Vse taborjenje ne bi tako lepo uspelo, če se otroci ne bi obnašali tako lepo kot so se takrat in govorili po slovensko. Najbolj pa smo bili veseli mi, voditelji, da imamo na Pristavi take dobre, pridne in vesele otroke!

Udeležili so se tega taborjenja 8. in 9. avg. sledeči otroci iz 5., 6., 7. in 8. razreda: Veronika Pograjc, Nataša Rant, Martina Golob, Cecilija Jelenc, Nadja in Sonja Kogovšek, Silvija Mežnar, Ingrid Kopač, Marjanka Sparhakl, Saša Kovačič, Diana Berlot, Danijel Kocmur, Franci Dolinar, Damjan Kovačič, Kristjan Rant, Andrej Lazar, Niko Stariha in Pavel Klemenčič.

Zahvaliti se moramo posebno ge. Nadici in Janezu Jelencu, ki sta nam vedno stala ob strani in pomagala, da se je taborjenje lepo in mirno izvedlo, in pa vam, otroci, ki ste se udeležili tega taborjenja in prinesli toliko dobre volje in pa hvala lepa vsem, ki ste na en ali drugi način pomagali izvesti to taborjenje. Bog vas živi!

Helena in Irena Zarnik,
Veronika, Kristjan in Marjan Vivod

San Martín Liga Žena-mati

V septembru je pri sanmartinski Ligi žena mati govoril dr. Miha Stariha in sicer o drogah. Poudaril je, da je od vseh drog najbolj nevarna koka, ki pa je močno razširjena. Vse druge znane droge se še kako odpravi, koka pa se ne more. Ni pa razširjena le pri mladih, ampak tudi pri ljudeh, posebno moških srednjih let, ki hočejo pri delu imeti izredne dosežke in, ker jim lastne moči ne dajo toliko energije, si jo dobe potom koke. Ko vpliv droge popusti, v nekaj letih izčrpajo vse svoje moči in postanejo mladi starčki. Zdravniki se sprašujejo, kaj bo s to generacijo čez leta. Koka v lističih ni tako nevarna, huda je v prahu, ki ga vdihavajo. Težke družinske razmere in neprimerna mladostna družba vplivata na razvoj mladega človeka, da se preda drogami in si tako uniči življenje.

Slovenci v Parizu

Dragi slovenski rojaki v Argentini!

Obiskali so nas vaši Ani Rode, Luka Debevec-Mayer in Ivan Vombergar.

V soboto, 25. septembra so začeli svojo turnejo po Evropi z nastopom v Slovenskem pariškem domu. Poslušalci smo v velikem številu navdušeno sledili razvoju koncerta, ki je bil pestro sestavljen in je v nas stopnjeval napetost. Z burnim aplavzom smo nagradili dovršeno izvajanje skladb naših in tujih avtorjev.

Navzoč je bil tudi prvi predstavnik slovenske vlade v Parizu dr. Andrej Capuder s soprogo, ki se je po koncertu zahvalil nastopajočim za tako izreden užitek.

Prejmite prirske pozdrave od naše skupnosti v Parizu.

Vaš Janez Ložar
Pariz, 27. septembra

MALI OGLASI

Še je čas za vložitev zahtevka za denacionalizacijo vaših nepremičnin v Sloveniji! Ponujamo vam pomoč. **Aleja Igluš** Šef. Glavarjeva 45. 61000 LJUBLJANA - Tel.: (38-61) 347-808, Fax: (38-61) 311-362. **Proyectos de Informática S.A.** - Avditorija pri kompjuterjih, programe 3419/91 D.G.I. - Franci Šturm - Emilio Mitre 435 - 13. nadstr. „D“ - Capital - Tel.: 433-1713. **NEVESTE** - 15 LET: Izdelava šopkov in naglavkov iz svežih cvetov. **Gabrijela Marolt** - Tel. 664-1656.

PSIHOANALIZA

Psihoanalitični konzultorji: Ilic. psih. Marko Mustar; Santa Fé 3228, 3° „M“ - Capital - Tel.: 83-7347 in 826-5005.

ELEKTRONIKA

Električni material za industrijo in dom. **Elektro Ader** - Franci Jarc. Av. Ader 3295 - Munro; Tel.: 766-8947 / 762-1947.

ZOBOZDRAVNIKI

Viktor Leber - splošna odontologija, implantes óseo-integrados; sreda in petek, od 14 do 18; Belgrano 3826 - 7. nadstr. „B“ - San Martín - Tel.: 755-1353.

TURIZEM

Alas Tour Vam nudi po ugodnih cenah potovanja po Argentini, svetu in v domovino, tudi skupinska. Na uslugo Vam je Juan Kočar. Rivadavia 5283 - Loc. 34 - Tel.: 903-4006.

Potovanja, skupinske ekskurzije, letalske in pomorske vožnje poskrbi po ugodni ceni Marjeta Senk - Tel.: 762-2840.

LEGAJO N° 3545-82

Počitnice, izleti in potovanja v domovino informacije, hotelske namestitve, avtobusni prevozi, posredovanje vizumov in menjalnice. **H. Yrigoyen** 2742 - San Justo - Tel.: 441-1264/1265.

ARHITEKTI

Arh. Aleksander Jure Mihelič - Načrti in vodstvo novih zidanj in prenovitev v Buenos Airesu, Miramaru in okolici. Tel.: 631-9600 in 0291-22977.

ADVOKATI

dr. Katica Cukjati - odvetnica - ponedeljek, sreda, petek od 17. do 20. ure - Roque Saenz Peña 3245 - (1752) Lomas del Mirador - Tel.: 652-1910.

dr. Vital Ašič - odvetnik - ponedeljek, sreda, petek od 18 do 20 - Don Bosco 168 - San Isidro - Tel.: 743-5985.

dr. Franc Knaps - odvetnik - ponedeljek, torek, petek od 16 do 20 - Tucumán 1455 - 9. nadstr. „E“ - Capital - Tel.: 476-4435; tel. in faks 46-7991.

dr. Mariano Radonič, odvetnik, od ponedeljka do petka od 17 do 20 ure, Mar del Plata in okolica. Olavarría 2555, Mar del Plata (7600) Tel.: (023) 51-0180/0177.

SANITARNE NAPRAVE

Sanitarne in plinske naprave - privatne - trgovske - industrijske - odobritev načrtov - **Andrej Marolt** - Avellaneda 216 - San Miguel - Tel.: 664-1656.

ZA DOM

REDECORA - Celotna oprema stanovanj: blago za naslanjače, odeje, zavese, tapete, preproge - Bolívar 224 - Ramos Mejía - Tel.: 654-0352.

Matija Debevec - soboslikar. Barvam stanovanja, pohištvo. Peguy 1035 - (1708) Morón.

Garden Pools - konstrukcije bazenov - filtri - avtomatično zalivanje - **Andrej Marolt** - Pte. Illia (Ruta 8) N° 3113 - (1663) San Miguel - Tel.: 664-1656.

GOSPODARSTVO

Zavarovanja M. in H. Loboda - Sarmiento 385 - 1. nadstr., pis. 10 - Buenos Aires - od 11 do 18.30 - Tel.: 325-2127.

Kreditna Zadruga SLOGA - Bm. Mitre 97 - (1704) Ramos Mejía - Tel.: 658-6574/654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

Mutual SLOGA - Bm. Mitre 97 - (1704) Ramos Mejía - Tel.: 658-6574/654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

SLOGA - PODRUŽNICA CASTELAR Slovenska Pristava - República de Eslovenia 1851 - Urađuje od sredah od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 (g. Nande Češarek).

SLOGA - PODRUŽNICA SLOVENSKA VAS - Hladnikov dom - Msgr. J. Hladnik in Hernandarias - Urađuje od sredah od 19. do 21. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 ure (ga. Marija Gorše).

SLOGA - PODRUŽNICA SAN JUSTO Naš dom (pisarna) - H. Yrigoyen 2756 - Tel.: 651-1760. Urađuje ob torkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 9.30 do 11.30 ure (gdč. Julka Moder).

SLOGA - PODRUŽNICA SAN MARTIN Slovenski dom - Córdoba 129 - Tel.: 755-1266 - Urađuje ob četrkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10. do 11. ure (g. Stanko Oberžan).

Odseka ZSMŽ iz Ramos Mejije in San Justa vabita na romanje in sv. mašo v San Nicolás v četrtek, 14. oktobra.

Prijave v Ramos Mejiji:

Mojca Majhen - tel. 654-1595;

v San Justu:

Jelka Malovrh - tel. 651-8004

in Nežka Kržišnik tel. 652-5137,

Črna noč ljubljanske Olimpije

Ljubljanska SCT Olimpija je nesrečno izpadla v predtekmovanju za prvo kolo Evropskega pokala državnih prvakov. Za Bežigradom je izgubila z 11:10 po enajstmetrovkah z latvijskim prvakom Skontom. Potem ko so Ljubljančani po izvrstni nogometni predstavi zmagali prvo tekmo v latvijski prestolnici Rigi z 1:0, so pozabili na zlato pravilo nogometa: da je treba tekme igrati do zadnje sekunde. Doma so branili gol prednosti in dobili zaslužen kazen. Tri minute pred koncem je latvijski napadalec Blagonadeždin z izvrstnim strelom iz kakšnih 28 metrov popeljal svoje k podaljšku. Tudi tu ni reagirala Olimpija, gostje so bili bolj napadalni, vendar ni prišlo do seprememb. Tako se je uvrščenost v prvo kolo odločila po enajstmetrovkah. Ko je bil rezultat 5:5, je ljubljanski vratar Simeunovič ubranil strel Gnedoya. Zmagajo je imel v nogah kapetan Vrabac. Vendar je zagrešil in so ob enajstih zvečer nadaljevali strel. Dokler ni prišel na vrsto levičar Pavlin, ki je letos prišel k Olimpiji iz Živila Naklo. Streljal je na levo stran in latvijski vratar je odbil žogo. Gostje so dobesedno ponoreli od veselja, domači pa so zapustili igrišče z upognjenimi glavami. Letos, brez evropskih srečanj, nimajo več pravih motivacij. Olimpija je nazadovala. Lansko leto je z lahkoto preskočila kvalifikacije in se potem srečala s Milanom. Letos, ko so že vsi mislili na tekme prvega kola s Spartakom iz Moskve, je izpad še toliko bolj boleč. Tudi gnotne izgube bodo precejšnje. Če bi igrala s Spartakom, bi Olimpija zaslužila najmanj 300 tisoč dolarjev, ki jih sedaj ne bo v kasi. Očitno trener Bojan Prašnikar, ki je tudi selektor slovenske reprezentance, ni ujel prave taktike in je sedaj vprašanje, koliko časa bo še vodil ljubljanske Zmaje.

Tudi v pokalu UEFA ne bo imela Slovenija zastopnikov v prvem kolu. Publikum

iz Celja je sicer s solidno igro izenačil v gosteh z danskim Odensejem, vendar je pred dvema tednoma izgubil doma z 1:0 in je izpadel. Naprotnik prvega kola bi bil londonski Arsenal.

Edina enajsterica, ki bo branila letos slovensko čast v evropskih pokalih bo Maribor Branik, ki ni igral še predtekmovanja. V prvem kolu se bo pomerila z romunsko ekipo Gloria Bistrita.

Janez Vasle

Ljubljana, za Svobodno Slovenijo

100 let že vozi vlak na Dolenjsko

V soboto, 25. septembra je bilo zaradi stoletnice dolenjske železnice nad vse veselo vzdolž tirov, ki peljejo od Ljubljane proti Kočevju. Muzejski vlak, ki je iz Ljubljane odpeljal zjutraj, se je ustavil v Šmarju, Grosuplju, Dobropolju, Ribnici in Kočevju, krajani pa so mu povsod pripravljali pristrčno dobrodoščilo. V Šmarju se je vkrcala deseterina upokojenih železničarjev v starinskih uniformah, zaplesali so šolarji, gasilci so imeli mokre vaje z novo cisterno. Še bolj pestro je bilo v Grosuplju, kjer so vlak pričakali paradni železničarji, konjeniki, godbeniki, gasilci, lovci in športniki. Med polurnim postankom je bilo dovolj časa za starodavni pozdrav s kruhom in soljo in kulturno zabavni program, potnike pa so čakale tudi obložene mize. Vlak je nato odpeljal proti Dobropolju, kjer je bil prav tako postanek za kulturni spored in pokušino domačih dobrot, nato pa je nadaljeval pot proti Ribnici in Kočevju. Sledil mu je turistični vlak s potniki iz Avstrije, Madžarske in Italije.

ZEDINJENA SLOVENIJA vabi na

prvi koncert TRŽAŠKEGA OKTETA

ki bo v soboto, 9. oktobra ob 20.30

v dvorani Slovenske hiše - Ramón L. Falcón 4158

Vstopnina \$ 10.-

Slovenski dom v San Martinu

Sobota, 16. oktobra, ob 20. uri

Kulturni večer

Slovenski tržaški oktet

in vokalna skupina „Harmonije“

Za večerjo se prijavite pri odbornikih.

NAŠ DOM

„SLOVENEK SEM, TAKO JE MATI D'JALA“

V nedeljo, 10. oktobra, bomo praznovali

37. OBLETNICO

Ob 8.00: Slovesna sv. maša v sanjuški stolnici.

9.15: Dviganje zastav.

9.30: Dopoldanska akademija in zajtrk v spodnjih prostorih: šolski otroci, moški zbor ter mladinski pevski zbor.

11.00: Otvoritev fotografske razstave našega potovanja po Sloveniji v zgornjih prostorih: „NA OBISKU SVOJIH KORENIN '92“

Izbrane in nagrajene bodo tri najboljše fotografije.

13.00: Skupno kosilo in športna tekmovanja.

17.30: Kulturni program:

- Pozdrav predsednika Janeza Albrehta

- Slavnostni govor: Lojze Rezelj

- Nastop gostov iz zamejstva. Poje:

„TRŽAŠKI OKTET“

Za družabno vzdušje poskrbljeno! Vsi prisrčno vabljeni!

ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE
Director: Valentín B. Debeljak
Propietario: Eslovenia Unida
Redacción y Administración:
RAMON L. FALCON 4158
(1407) BUENOS AIRES
ARGENTINA
Teléfono: (54-1) 636-0841
Telefax: (54-1) 636-2421

Glavni urednik:

Tine Debeljak ml.

Uredniški odbor:

Tone Mizerit, dr. Katica Cukjati,
Gregor Batagelj

Correo Argentino Suc. 7	FRANQUEO PAGADO Concesión N° 5775
	TARIFA REDUCIDA Concesión N° 3824
Registro Nac. de la Propiedad Intelectual N° 85.462	

Naročnina Svobodne Slovenije:
za Argentino \$ 55; pri pošiljanju po pošti
pa \$ 60; ZDA in Kanada pri pošiljanju z
letalsko pošto 100 USA dol.; obmejne
države Argentine 90 USA dol.; Evropa
110 USA dol.; Avstralija, Afrika, Azija 120
USA dol.; ZDA, Kanada in Evropa za
pošiljanje z navadno pošto 75 USA dol.

Čeke na ime „ESLOVENIA LIBRE“

Stavljenje in oblikovanje:

MALIVILKO - Telefax: (54-1) 362-7215

TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L.
Estados Unidos 425 - Tel./Fax: 362-7215
(1101) Buenos Aires

OBVESTILA

SOBOTA, 2. oktobra:

Redni pouk Srednješolskega tečaja ob
15. uri v Slovenski hiši.

SREDA, 6. oktobra:

Sestanek ZSMŽ, psvečen Sloveniji ob
16 v Slovenski hiši.

SOBOTA, 9. oktobra:

Slavnostni koncert Tržaškega okteta v
Slovenski hiši.

NEDELJA, 10. oktobra:

37. obletnica Našega doma v San Justu
s koncertom Tržaškega okteta.

ČETRTEK, 14. oktobra:

ZSMŽ iz Ramos Mejije in San Justa
romanje v San Nicolás.

SOBOTA, 16. oktobra:

Proslava Misijonske nedelje v Slo-
venski hiši.

Kulturni večer v Slovenskem domu v
San Martinu; poje Tržaški oktet.

Redni pouk Srednješolskega tečaja ob
15. uri v Slovenski hiši.